

1. Koulun/ yksikön tiedot	Koulun/yksikön nimi Ratamon päiväkoti	
	Koulun/yksikön yhteystiedot Ratamonpolku 2, 87500 Kajaani	
2. Tasa- arvotilanteen selvittäminen	Miten selvitetään tässä koulussa/yksikössä? Esioppilaita on 6 Perhosten ryhmässä. He ovat kaikki poikia. Keskustellaan heidän kanssaan sekä käytetään myös tarvittaessa kuvia kommunikointiin: saavatko leikkiä mitä haluavat, kokevatko jäävänsä äänekkäämpien taustalle saamatta sanoa mielipidettään, voivatko valita vapaasti toiminnassa tarvittavat värit, pelit, lelut, leikkikaverit. Kuvataan leikki-tilanteita ja katsotaan videoita yhdessä lasten kanssa.	
	3. Toimenpiteiden valinta ja toimeenpano	Koulu-/yksikkökohtaiset toimenpiteet, aikataulut ja vastuuhenkilöt: Opettaja huolehtii, ettei puheissaan ja käyttäytymisessään tuo esille epätasa-arvoisia kommentteja esim. leikkien ja materiaalien valinnassa. Hän kiinnittää huomion myös muiden työntekijöiden toimintaan. Varmistetaan etteivät laulut, kirjat, kuvat, lorut ja sadut ole sidottuja sukupuolistereotypioihin. Annetaan mahdollisuus erilaisia rajoja rikkoviin rooleihin roolileikeissä ja draamaharjoituksissa. Kaikenlaisia leikkivälineitä on tarjolla sukupuolesta riippumatta. Rohkaistaan lasta kyselemään ja pohdiskelemaan ja kunnioitetaan toisen mielipiteitä sekä puheenvuoroa. Opetellaan hyväksymään erilaisuutta. Kaikenlaiset apulaisen tehtävät jakautuvat kaikille lapsille tasaisesti. Harjoitellaan monia erilaisia hienomotorisia taitoja. Keskustellaan kiusaamisesta, rajuista leikeistä ja kaverin puolustamisesta. Tunnetaitoja harjoitellaan mm. Piki- ja Fanni-kirjojen avulla. Vahvuusvaris bongaa lasten vahvuuksia ja huomataan hyvä jokaisesta lapsesta.
Kirjaaminen tai muu dokumentointi Kuvataan ja videoidaan leikkejä sekä toimintaa. Sadutetaan. Havainnointivihko käytössä.		
Tiedottaminen : Vanhemmat ovat tietoisia suunnitelmasta ja toiminnasta. Wilma-viesti joka perjantait.		
Arviointi ja seuranta: Toimintaa arvioidaan lasten, vanhempien ja henkilökunnan kanssa pitkin toimikautta ja loppuarviointi tehdään esiopetuksen päättyttyä kesäkuussa.		
4. Tasa-arvo- suunnitelman toteuttaminen ja seuraaminen	Kaupungin yhteinen toiminnalliseen tasa-arvosuunnitelmaan liittyvä osuus on käyty läpi ja koulu-/yksikkökohtaisesti päivitetty tällä lomakkeella.	
	Päiväys 26.9.2023	Rehtorin/päiväkodin johtajan allekirjoitus Marita Aalto

Täyttöohjeet:

Kohta 2. Tasa-arvotilanteen selvittäminen

Koulun/yksikön tasa-arvotilanne on hyvä selvittää monella tavalla. Tärkeintä on saada esiin lasten ja oppilaiden näkemyksiä ja kokemuksia siitä, miten tasa-arvo toteutuu omassa koulussa/yksikössä.

Menetelmät: keskustelut, kyselyt ja kirjoitelmat, arkitilanteiden videointi, draamat ja pelit sekä sarjakuvien piirtäminen ja valokuvaus. Tasa-arvotilanteesta saadaan tietoa myös omaa koulua/yksikköä koskevista selvityksistä, tilastoista ja seurannoista, **mikäli tiedot on koottu ja eritelty sukupuolen mukaan.**

Lasten/oppilaiden kanssa voidaan toteuttaa harjoitus, jonka avulla kartoitetaan, miten tiloja käytetään ja koetaanko tilat turvallisina. Opetustilannetta taas on mahdollista kartoittaa siten, että tarkastellaan kenen sallitaan luokahuoneessa puhua ja millä äänenvoimakkuudella. Tasa-arvotyössä voidaan käyttää videointia eli nauhoittaa arkisia tilanteita ja analysoida niitä sukupuolten tasa-arvon kannalta.

Tasa-arvotilannetta arvioitaessa voidaan kysyä koulun/yksikön ilmapiiristä, opetuksesta ja arvioinnista, opinto-ohjauksesta sekä opetusmateriaaleista. Kyselyllä voidaan kerätä tietoa myös häirinnästä tai syrjinnästä sekä toiveita ja kehittämisehdotuksia tasa-arvon edistämiseksi. Kyselyn vastaukset voivat toimia yhteisen tasa-arvokeskustelun pohjana ja niissä esitetyt toiveet voidaan koota toimenpide-ehdotuksiksi. Kysely voidaan toteuttaa myös henkilökunnan keskuudessa.

Kohta 3. Toimenpiteiden valinta ja toimeenpano

Yksikkö-/koulukohtaiset toimenpiteet, aikataulut ja vastuuhenkilöt: Tarvittavat kehittämiskohteet ja konkreettiset toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi perustuvat koulussa/yksikössä laadittuun selvitykseen ja ne valitaan aina koulun/yksikön omien tarpeiden mukaan. On parempi keskittyä muutamaan asiaan ja muutaman epäkohdan poistamiseen kuin yrittää ratkaista liian monta ongelmaa samanaikaisesti. Toimenpiteet voivat kohdistua mihin tahansa selvityksessä esille nousseeseen kysymykseen. Tiedon lisääminen sukupuolten tasa-arvosta voi olla yksi toimenpide. Tasa-arvotaidot vahvistuvat parhaiten silloin, kun tasa-arvokysymyksiä käsitellään säännönmukaisesti henkilökunnan, huoltajien ja lasten kanssa.

Toimeenpano: Tasa-arvosuunnitelman toimeenpano on helpointa silloin, kun toimenpiteistä on sovittu yhdessä ja suunnitelmaan on kirjattu vastuuhenkilöt ja aikataulut.

Kirjaaminen ja dokumentointi: Suunnitelman tulee olla konkreettinen ja ymmärrettävä. Sen esitystavan tulee kannustaa lapsia, huoltajia ja henkilökuntaa omaksumaan suunnitelman tavoitteet.

Tiedottaminen: Rehtorin/päiväkodin johtajan tehtävänä on varmistaa, että hyväksytystä tasa-arvosuunnitelmasta sekä tasa-arvotyön hyvistä käytännöistä tiedotetaan henkilöstölle, lapsille ja heidän huoltajilleen. Tiedottamisen kanavana käytetään yksikön sähköisten viestimien ja painettujen oppaiden lisäksi yhteisiä kokouksia, tilaisuuksia tai vanhempainiltoja.

Arviointi ja seuranta: Suunnitelmalliseen tasa-arvotyöhön kuuluu tasa-arvon edistämiseksi sovittujen toimenpiteiden ja niiden vaikutusten arviointi. Jos toteutuksessa on ollut ongelmia, tulee arvioida, mistä tämä johtuu ja mitä pitää korjata. Arviointi on luontevinta tehdä tasa-arvosuunnitelman päivityksen yhteydessä. Se voi samalla toimia pohjana uusien toimenpiteiden valmistelussa.

Täyttöohjeet ovat Tasa-arvotyö on taitolaji –oppaan luvusta 3.2. Toiminnallinen tasa-arvosuunnittelu vaihe vaiheelta, s. 57-61. Opetushallitus, Oppaat ja käsikirjat 2015:5.

Puhelin 08 61 551

Sähköposti
kajaani@kajaani.
fi